

Studiesucces met dyslexie en dyscalculie mbo

(S)Ken uw instelling

Linda Sontag en Marga Kemper

Mei 2012

Studiesucces met dyslexie en dyscalculie

- Waarom een scan voor het mbo?
- Hoeveel studenten met dyslexie zijn er in het mbo en wat zijn hun onderwijsbehoeften?
- Hoe zit dat met instromende studenten, wat zijn ze gewend en wat zijn hun behoeften?
- Wat houdt de mbo scan in en hoe werkt deze?
- Wat kan de mbo scan in de praktijk betekenen?

Waarom een scan voor het mbo?

- De invoering van de centrale examinering voor taal en rekenen en de referentieniveaus
- Het beroepsgericht werken in het MBO vraagt van de student zijn eigen opleidingsbehoefte kenbaar te maken
- Student moet leren met dyslexie om te gaan, hij heeft daarbij begeleiding en ondersteuning nodig

Waarom een scan voor het mbo? (vervolg)

- Leerlingen uit het VO komen met dyslexie het MBO binnen en vormen een deel van de studentenpopulatie
- Bij het niet onderkennen van dyslexie is er een risico dat de student tegen problemen tijdens de opleiding aanloopt
- Dit vraagt een duidelijke visie op taal- en zorgbeleid met daarin verankerd, dyslexiebeleid en een instellingsgerichte aanpak

Onderwijsbehoeften?

- Specifieke problemen met studenten doen zich voor op het gebied van lezen, spellen, spreken en luisteren
- Niet elke student ervaart dezelfde problemen
- Het is belangrijk dat de opleiding aan de student met dyslexie die ondersteuning biedt die noodzakelijk is
- In een begeleidingsplan kunnen de gemaakte afspraken worden vastgelegd

ik ben niet bom.

ik heb talent!

Feiten en cijfers

Om hoeveel studenten gaat het eigenlijk?

Over het algemeen gaat men er van uit dat 4% van de bevolking dyslexie heeft, dit betekent in het mbo gemiddeld 1 à 2 studenten per groep.

Maar op basis van onderzoek komen we uit op andere cijfers.

Aantal potentiële studenten in MBO met dyslexieverklaringen

Bron: Sontag, L. & M. Bosmans. (2010) Dyslexie en dyscalculie in het voortgezet onderwijs. Tilburg: PON.

Tabel 1 Overzicht van eindexamenleerlingen (met dyslexieverklaring)

	Gemiddeld aantal eindexamenkandidaten in 2008-2009	Gemiddeld aantal eindexamenkandidaten met dyslexie	Gemiddeld percentage eindexamenkandidaten met dyslexie
VMBO (335 vestigingen)	116	16	15
HAVO (219 vestigingen)	100	10	10
VWO (219 vestigingen)	77	4	5

Maatregelen tijdens het onderwijs

Tabel 1 Getroffen maatregelen voor leerlingen met een dyslexieverklaring (in percentages)

	% VMBO-HAVO- (VWO)	% HAVO en/of VWO	% VMBO	% Vestigingen totaal (N=508)
Extra tijd voor opdrachten en toetsen	100	99	99	99
ICT hulpmiddelen	87	81	83	84
Lay-out aanpassen	87	88	80	84
Toetsing via de computer	65	74	71	69
Hulp van andere leerlingen/docenten	35	18	48	37
Mondelinge toetsen	54	48	53	53
Vrijstelling van bepaalde taken of vakken	47	34	17	33
In kleinere gedeeltes toetsen	19	15	11	15
Auditieve ondersteuning	6	3	8	7

Maatregelen tijdens examens

	VMBO BB/KB (n = 1116)	VMBO GL/TL (n = 1142)	HAVO (n = 945)	VWO (n = 403)	Totaal (n = 3606)
Verlenging van de examentijd	99	98	99	99	99
Vergroting van de opgaven op papier	33	40	37	33	36
Auditieve ondersteuning	33	32	23	22	29
ICT-ondersteuning	30	20	26	28	26
Geen maatregel of onbekend	2	1	0	0	1

Ervaringen met examenmaatregelen

	% Heel geschikt	% Geschikt	% Neutraal	% (Helemaal) niet geschikt
Verlenging van de examentijd	73	26	1	1
Vergroting van de opgaven	26	42	27	5
Auditieve ondersteuning	49	35	14	2
ICT ondersteuning	44	39	16	1

De toekomstige MBO studenten

Wat hebben leerlingen met dyslexie in VMBO of HAVO nodig om succes te behalen?

“Mensen die me helpen met leren”

“Ik heb zeker een computer nodig bij Nederlands, en extra tijd heb ik nodig. Anders zou ik maar weinig van mijn toetsen af krijgen”

“Iemand die de vraag kan uitleggen als ik de vraag niet snap”

“Ik heb eerlijk gezegd op dit moment geen idee”

“HEEEEL veel oefenen!”

“Op tijd weten waar ik recht op heb en waar niet”

“Tips hoe er mee om te gaan”

“Aangepaste beoordeling van spelfouten”

De MBO scan “Studiesucces met dyslexie en dyscalculie”

- Geeft inzicht in de manier waarop binnen een MBO opleiding wordt omgegaan met studenten met dyslexie of dyscalculie, meet de stand van zaken
- Inhoudelijk gebaseerd op: visie en beleid, communicatie, uitvoering (taal/rekenles, BPV en algemene vakken), facilitering en sturing, evaluatie en borging
- Webbased instrument met vier verschillende vragenlijsten (manager, begeleider, docent en student), die bestaan uit stellingen en algemene vragen

Wat kost het?

- Deelname kost geen geld
- Invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten achter de pc

Resultaat:

- Een 'plaatje' hoe bij jullie de stand van zaken er uit ziet
- 'Witte vlekken' in dyslexie aanpak en beleid

Wat levert het op?

Dyslexie	Manager	Begeleider	Docent	Student
Visie en beleid	44%	0%	64%	8%
Communicatie	69%	80%	80%	90%
Uitvoering	60%	50%	27%	40%
Facilitering en sturing	42%	20%	100%	0%
Evaluatie en borging	80%	50%	95%	30%

Wat doen we met de resultaten?

- Adviesgesprek met een van de adviseurs
- Wat zegt het plaatje van jullie situatie?
- Waar zijn verbeterpunten?
- Hoe die te realiseren?
- Wat kunnen vervolg stappen zijn?
- Wie / wat heb je daarbij nodig?

Optie

- Met je team een workshopmiddag
- Samen de scan invullen
- Bespreking resultaten
- Adviezen en actiepunten

Bedankt voor uw aandacht. Wij zien u graag terug in de workshop!

Linda Sontag (l.sontag@kpcgroep.nl)

Marga Kemper (mkemper@cinop.nl)